

Predplata van Šibenika
na tromjeseč 3 Kr.
na pol godine 6 Kr.

Predplata u Šibeniku
sa donašanjem lista u kuću
jednaka je kao i van Šibenika.

Pojedini broj stoji 6 para.

HRVATSKA RIEČ

IZLAZI SRIEDOM I SUBOTOM.

Diktatura.

U politici vriedi načelo, da javnost ima suditi djejanje koliko pojedinih ljudi, toliko i skupina, stranaka. Ne samo, nego je svakud po svjetu uveden običaj, koji vреди као zakon, da se i ljudi i stranke dogovaraju sa svojim pristašama u svakom slučaju koja predstaje važnije odluke ili akcije. A kad je dogovor ushiđio, prepuneno je izvedenje zaključaka onima, koji su joj postavljeni na čelo, zastupnicima itd. Ovi su na neki način opunovlaštenici izbornika, ali su istodobno i njima odgovorni, kako su povjereno im pitanje riešiti i jesu li ga riešili kako dolikuje dostojanstvu i koristi naroda.

Ovako je svakud po svjetu. Ovako je do pred koju godinu bilo i u Dalmaciji, barem i onim kragovima, koji su sačinjavali stranku pravila. Na ovaj način preuzimajući djele stranke i način, i sredstvi, da utječu na odliku i na svakih zastupnika svih svojih stranačkih predstavničkih skupina, da se ne sporazumno radi ne može se istaći izvanredna, nemadana dogoditi u životu stranke. Pristaše su među sobom solidarni, te stranka, u svojim redovima složna, napreduje i može se odlučiti na rad, koji ne pozna popuštanja u granicama njezina programa. Za njom je kompaktno množtvo. Ovake stranke barem su poštovane od svih protivnika i mogu se nadati ili prije ili poslije uspjehu.

Od nekoliko godina u Dalmaciji se ne pita niti računa na narod. A kao da je i to malo, odlučuje se, radi se, stvaraju se stranke i bez potrebe i bez dogovora. Gospoda, koja nas vode, nemaju nikakvog obzira ni prama zemlji, ni prama prilikam, ni ljudima. Jos narodu ne izkažu jednu po njima stvorenu novost, a već mu pružaju drugu. I tako to ide u bezkonačnost. Postaje bolest, šta li, jer kao da je po sredi utrka ili oklada, tko će dalje u novotvarjam, u predložim, u fuzijam, u konferencijam itd.

Svim ovim skokovima kumuje od nje doba njeka tajanstvenost. Mi drugi smrtici čudimo se i pitamo, se kad će to prestat. Bila je stvorena na ovaj način fuzija stranaka, i tko s jednog, tko s drugog razloga primio je to na znanje. Takove tajanstvene naravi bili su i svi kašnji podhvatni političkih vođa. Oni zaključuju, a drugi neka ih sledi.

Ovi i ovakovi zaključci bez ikakvog prethodnog dogovora naravno je da mnogo škade. S jedne strane ubijaju vjerni i pouzdanje, a s druge čine da zavladava velika nehnjost i zlovilja u narodu. Da se ne za mjeri većima suti i sve prolazi kao po loju, jer dolazi tada pitanje povjerenja itd.

Javnost jer nitko za ništa ne pita, postaje ravnodušna, a novotari misle da im odobrava. U tomu se varaju. Javnost ih pušta i promatra: čeka njihovo djejanje.

Ovakovu vrst djejanja pravedno je, da se strogo sudi, kao što je i posve opravданo, da narod nastoji od sebe odkloniti svaku zlu posljedicu, svaki neuspjeh, kojima on nije sudjelovao ni savjetom ni djelom.

Reći će se, da je nova akcija bila od llena u najvećem našem klubu i odobrena mal ne od svih zastupnika i skoro od celiog našeg novinstva.

U koliko se pod ovom novom akcijom razumeva pokret, koji je morao uzsljetiti u smislu riečke resolucije, to priznajemo, da je ista bila svetla točka, za kojom je narod htio ozbiljno kretnuti kao jedna falanga. Ali koliko god je ta akcija ozbiljno počela, tako je neozbiljno dovršena.

Akciji se bili pridružili i najkonser vativni elementi, i da je ostalo pri zaključku prvobitnom, stvar ne bi bila barem nečastno svršila. Prema primljenom nalogu,

bili bi ljudi pazili da spase barem čast i dostojanstvo. Na žalost oni ne osjetiše u sebi toliko snage, da izvrše vrlo težki, ali također i vrlo čestni zadatak. Sazvane predkonferencije, a ova za svakoga razumnog čovjeka bila je neozbiljna, kao što je neozbiljan mnogi elemenat, koji je istočno udioničestvovan.

Ne poričemo nikomu patriotizma, ali u ozbilnjom času, kada je bio na Rieci, mi smo trebali ljudi odlučniji i vrlo trizezni. A naprotiv prevladali su oni, kojima je do govorenja i položaja i koji su radi toga pokopali riečku resoluciju u njezinom glavnom nastajanju.

Akciju riečke resolucije nije smjela svršiti tim, da se mi, kao narod, predajemo na milost i nemilost nikomu, pak ni Magjari.

Uime slobode rob je ustao, ali ne da se opet kao sluga preda drugom gospodaru. A predkonferencija ne čini drugi utisak, nego ovaj.

Za da mi odobrimo to nezdrelo djealo riečke zaključke, koji se stide sunčanoga vjetra, da mi dajemo odobrime, da s nama Magjari radi potražujući umjefosti? Da mi ponovimo ponavljanje već dovršene, te proti kojima smo se uvek odlazili naša borba?

Nè, to dajstavljamo tminu, koji su to odobrili i sankcionirali. Mi, s nama vas narod ne priznajemo nikakove zaključke kojima je potrebita tmina. Ako je što dobro i zdravo ne boji se svjetla i ne smije se plasiti svakoga zaštuškavanja.

U istinu mi se snobižavamo. Ljudi, tobogažne naprednije misli, ljudi pučki, ljudi demokratičnih načela hoće da ih se slipo sledi, da im se slipo odobrava. I kao da to nije dosta. Kao da nam nije dodijala bezmislena tajnovitost u Zadru, u Zagrebu, na Rieci, u Pesti, kao da nam nije došla poniranje i ihe slike, htjeli bi još da se puštanju voditi od slike. Ovi ljudi — zagovaratelji naprednjaštva i demokratizma — a koji gaze već i najprimirnitije načela demokratizma i naprednjaštva, sastaju se i izabiru jedan drugoga u njekakvo starašinstvo, u nejakovo vrhovno vodstvo, a i ne pitaju, li su dužni odgovarati, tko ih je izabralo tko ih je na to ovlastio? Gdje se kada što slično vidilo?

Dakle došli smo do toga, da se ne cuti potreba više nikakvog obzira. Nije došta poniziti cieli narod, hoće da se još i diktišta. Ali ovi, osvjeđeni smo, neće i ne može nikto ueti ozbiljno. Što se može reći jest: Riečka resolucija je bila epohalno djelo, a u povijesti će zabilježiti: djeca se igrala revolutione, pak se preplašila.

Na Hrvatima je nastojati, da ova poniranja, koja proizlaze iz samovolje pojedinih ljudi, jednom prestanu.

Trgovačke i obrtničke komore u Dalmaciji.

Sa zadovoljstvom bilježimo, da je naš članak o trgovačkim komorama u broju 75. „Hrvatske Rieče“ našao odziv u zanimanim kragovima. Svrha je naša bila, da u interesu naših narodno-gospodarskih odnosa, potaknemo pitanje oko regeneracije dalmatinskih trgovačko-obrtničkih komora, pa nam je zaista milo, što u atmosferi političkih trgovina ima kod nas ljudi, koji shvačaju opravdanost i važnost našeg nastojanja i ovom skroz strukovnom pitanju.

Odgovor šibenskog obrtnika, kojem je naš list u br. 81. dači mjesto, da sa ovog stanovišta progovori o komorama, dokazuje s jedne strane, da se čestiti Hrvati u stvarima običeg interesa naše otatčine znaju uzdignuti nad strančarske obzire, te se ne žacaju stvarne polemike. S druge pak strane erpili smo iz dotičnog odgovora uverjenje, da naša kritika koliko o zadarskoj komori,

toliko o njenim članovima iz šibensko-skradinskog izbornog kotara, nije bila neosnovana, a kamo li „preostra“, kako pisac odgovora tvrdi.

U povodu toga mje se rado povraćamo naš stvar, i to ne samo u interesu komorskog institucije, nego i zato, da obširnije podkrepiamo po nama izrečeni sud, te da utvrđimo neke činjenice, što ih je razprava ovog pitanja iznala u površinu i koje su sa godopasnog i političkog gledišta važne.

Šibenski obrtnik pokazuje se upućen u odnosu naših komora, a to ne ovlaštuje na predpostavu, da odgovor potječe iz krovova, koji zadarskoj komori stoje blizu. Njegovo izvode možemo s toga smatrati prilično vjernim tumačem mišljenja domaćih trgovaca i obrtnika o našim komorama, a to je važna okolnost, koja nas utvrđuje u našem mišnju o stvari i koja dokazuje, da nije izlišno, što smo zapodjeli razpravu ovog predmeta.

Na bolje razumjevanje osvrnut ćemo se posebno na naše komore u obće, a posebno opet na zadarsku i na njene članove iz šibensko-skradinskog kotara.

Gore osude jedne javne institucije, koju sačinjava slobodan stališ trgovaca i obrtnika i koja stoji pod okriljem državne vlasti, ne može da bude: nego što je izjava šibenskog obrtnika o dalmatinskim komorama. Oni namreči veli: „da su naše komore slabo organizovane, da se o kakvoj inicijativi s njihove strane malo kada čuje, a po tom, da ni njihov glas ne može da bude uvažen“; nadalje „da naše komore ne odgovaraju svrsi, tako, da bi se o njima moglo reći, da je nikad nisu ni shvatili“.

To je doduše istinski očrtana slika naših komora, ali izražavaju pobjile s kojih je razliku, ona tako žalostna i postidna.

Vara se šibenski obrtnik, ako misli, da je slaba organizacija kriva, što naše komore ne odgovaraju svojoj svrsi, jer su dalmatinske komore ustrojene na onim istim zakonskim temeljima i snabdjevane sa posve identičnim djelokrugom, kao i one u Austriji. Nu komore nisu automat, koji sám po sebi djeluje, nego institucija, koju trgovaci i obrtnički stalež ima da oživljuje. Znanje, pronicavajući, stališna svjet, uzajamnost interes, surad i inicijativa većinaka, — to su one pohlepe, koje pokreću djelovanje svake komore i koja joj pribavlja upliva i uspjeha. Komore su onakve, kakvo je njihovo više, a ovo je opet mjerilo kulturne razine sveukupnog trgovackog i obrtnog stališa iz dotičnog komorskog okružja.

Kad bi čovjek htio, da većinu naših komora sa ovoga gledista prosudjuje, morao bi neuomoljivo doći do zaključka, da je strukovna naobrazba, okretnost, stališna svjet i prenute naših trgovaca i obrtnika za uzajamnim napredkom, daleko izpod ledišta. Na taj sud bio bi ipak nepravedan, jer kod nas ima i učenih, i poslovno okretnih trgovaca i obrtnika (industrijalaca), koji bi u revnoj komori vrlo koristno i čestno mogli djelovati — da ih ne sapanje trestom i konservizmom većinom drugova. Napredniji i sposobniji zaziru od komora, jer im ostali članovi većica ne pružaju dovoljno jamstva za razumijevanje i jer komorski ured — najvažniji kotač u komorskem stroju — ne funkcioniše kako bi morao. I tako dolaze u naše komore većinom ljudi, koji ne poznaju sa časnicu komorskoga većinika skopčane dužnosti, te ih ne mogu vršiti, jer im za to fale mužnji preduvjeti, zatim takovi, koji se iz običaja ili bez pravog interesa za stvar primaju praznog mandata, a napokon i takovi, koji su iz narodno-političkih razloga u komori „nužni“. Ovaj potonji razlog, čini se, da odvise vojnje p. kod zadarske komore, kako ćemo kasnije pobliže vidjeti.

Vječna, sastavljena iz takovih elemenata ne mogu, naravno, podavati komorama ni

Predplate i pisma šalju se Uredništvu. Ne frankirana se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju. Oglasi, priobčena pisma, zahvale itd. tiskaju se po 20 para redak ili po pogodbi. —

Posli austro-srbskog sukoba.

Dok je jedan dio bugarskog javnog mišnja sasvim susretljivo primio korak, što ga je Srbija učinila, poput u žalitjima Austro-Ugarske, to drugi dio vrlo je izbudjen na uzmicanje Srbije. „Novi Viek“ daje odzraču tome uzbudjenju u vrlo zastokom članku u komе proglašuje, da je Srbija izgubila pravo, da vodi slavensku politiku na Balkanu, jer je pokazala, da nije gospodarski ni politički nezavisna.

Organ starih radikal „Samouprava“ žali, da je srpska vlast u sporu sa Austrijom radi srbsko-bugarskog carinskog saveza pokazala pretnosti, i time mnogo ostetila cijelu akciju oko gospodarske emancipacije Slavena.

U utorku međutim sistrana je služba u pograničnom carinskom uredu, a nastavite se, kad se uglavi provizorium sa Austro-Ugarskom.

U francuzkoj komori.

Razpravljao se je prešlih dana ratni proračun. Ministar rata izjavio je, da će zastupnici i senatori u priču služiti 8 dana. Vlada je predložila zakonski osnovni gledi organizacije oblasti u ratno doba.

Ministar utravnih poslova odgovorio je na jednu interpellaciju, da su zadnjim izredima i mjerama prigodom preuzimanja inventara u crkvama krivi oni, koji su ih izazvali. Osobito se mora osuditi neposluh pojedinih oficira u izvršenju naloge, te će se isti majstrove kazniti.

Ministar predsjednik Rouvier izjavio je, da on neće poći iz senata u komoru prije nego li dobije votum povjerenja. Ovaj votum mu je podigli i primljen je proračuni provizorium.

U Italiji.

Na dnevnom je redi pitanje predsjedništva Komore. Mnogi ministarski zastupnici rade za kandidaturu Biancheri-a. Kad bi ovaj slučajno ostao pri svojoj odluci, da se ne primi te časti radi svoje odmakne dobe, tvrdi se, da će vlada poduprijeti kandidaturu Fanti-a.

Na 4. ožujka sastat će se odaslanici združenih društava, koji su se konstituirali kao prevereni odbor, da imenuju definitivni odbor, koji će spram kongresa, držana u rujnu prošle godine, u Rimu izraditi načrt pravilnika za proslavu stogodišnjice Garibaldija.

Njemačko upličanje u ruske stvari.

Znamenita smotra „Bilje“ objelodana je vrlo važnu izpravu t. j.: verbalni proces sjednice, držane dne 8. ožujka 1881. do državnog ruskog Vijeća poslije umorstva Aleksandra II. Sjednica je bila sazvana u svrhu, da se prouči osnova liberalne kostitucije, pripravljene od Lorisa Melikova i prihvate u glavnom od umorenog cara Aleksandera III., koji je sudjelovao sjednici, uzlikom od jednog: „Njemački car (onda je bio Vilim I.) kad je saznao o ovoj osnovi kostitucije, zamolio je mog očca da je ne privadi; ako je ova stvar ba neodoljiva, onda se mora provesti i svesti na minimum narodno predstavništvo, a uzdržati u koliko god moguće premačnuta autokracije.“

Ove su rieči odnesele članove državnog Vijeća, koji su i onako bili protivni kostituciji, a osobito Pobjedonošćeva, te je pitanje bilo skinuto sa svim s dnevnog reda.

Njemačka je dakle pred dvadeset i pet godina osuđujući ruski ustav, a ponajčeš s razloga, što bi liberalna Rusija bila skroz slavenofilska, a po tome protunjemaka, što se je dokazalo i u ovo doba po držanju kongresa "zemstava". Očito je, da su isti razlozi imali istu snagu i posle četvrti veka. Vilim II., poput svoga đeda, upotrebljio je svoj upliv na cara i na grofa Witte-a, da ih odvrat i od spose jedne šire konstitucije.

Tko je dobro prodrao u današnje obstojenosti u Rusiji, mora da uvaži ove tumačenje ne samo kao informativnu, već i kao podpuno vjerodostojnu vist, koja mora svakog uverstvu u uvjerenju, da nema slavenskim narodima većeg i pogibeljnijeg neprijatelja do Niemaca.

Englezka i Buri.

Gornja je Kuća potanko razpravljala o položaju u južnoj Africi. Lord Milner, koji je bio u južnoj Africi višim komisarom, upozorio je englesku vladu da se ne žuri toliko s podijeljenjem autonome uprave onim kolonijama, osobito što se tiče kolonije Oranje, te je izrazio nadu, da vlada ne će pristati na nikakovu promenu, jer da će znati uvažiti pogibelj, koja bi s takove koncesije nastala. Lord Milner, koji je bio u Oranju bila bi sastavljeni od samih Bura, te bi vrlo lako bilo, da takav parlament one mogući sve mјere po engleskoj vlasti preduzeće i da se ih svih britanskih useljenika. Engleski činovnici u južnoj Africi izjavili su, da kad bi Engleska bud kako izgubila one krajeve, da bi ih izgubila za uvek.

Na taj govor tajnik kolonija Earl of Elgin odgovorio je, da provedba te nove konstitucije zahaje u vremenu i duga proučavanja.

Nebogatov i bitka kod Tsuscinje.

Nebogatov je objedoljano dugu spomenicu na svoju obranu. On traži, da se sašluša sud pozvanih sudišta o njegovu postupku. U spomenici se kaže, da Nebogatov nije imao prava birati svoje ofiice; oni što su mu bili poslati, bili su prije pod tri različita zapovjedništva, što je prouzročilo veliku pomenutju. Među marmarama bilo je, da pojačava i bolje.

Uspomenci su takođe kaže, da se eksplodirao i to kad su se eskadre sjedinile. Roždestvenski mu je tad festivit u dolazku i uveo ga u salu za blagovanje; govorili su jedan sat, ali se nije ni reči prozborilo o namjerama, o osnovama i o mogućnosti nedaleke bitke. Preko bitke bilo je iz početka protimne zapovjedništva, Roždestvenskoga, kasnije njegove zapovijedništva, da je povezana s tri različita zapovjedništva, što je prouzročilo veliku pomenutju. Među marmarama bilo je, da pojačava i bolje.

U spomenici nema nikakva govor o kritičnom času Nebogatovljeve predaje.

Konferencija o Maroku.

U Algeirsatu javljaju, da je došao odgovor francuskog delegata na zadnju njemačku izjavu o pitanju magokanske policije. Odgovor Francuzke je takav, da omogućuje daljnje razprave o pitanju policije. — U spanjolskom ministarskom vježu izjavio je ministar predsednik, da on geđi tvrdu nadu, da će se na konferenciju u Algesirasu ipak doći do komajnog sporazuma.

Njemački su delegati primili nekoje upute od svoje vlade. Za to se je redakcionalni odbor sašao, da rediguje barem članke za jedno ili dva državna pisanjima. Izvježmo je sa konferencijom dosadnji pisanjima. Delegati su puni nade, te nije nevjerojatno, da će konferencija urođiti dobrim uspijehom.

U jedinicu izvjetiteljstva redigovano je bankovno pitanje tako, da su najprije donesene one tačke na kojim se je postigao sporazum, a kasnije će doći na pretes druge tačke.

U Madridu držano je ministarsko sastanak pod predsjedničtvom kraljevin. Ministar-predsednik reče, da su na konferenciju u Algesirasu nastale potekloće radi sukoba između Francuzke i Njemačke u bankovnom i policijskom pitanju. On se nadi, da će komajno doći do sporazuma.

Državna Duma i izbori u Rusiji.

Carskom odlukom sazvana je dakle državna Duma za 10. svibnja. Tim se po svoj prilici htjelo na vrijeđi odgovoriti upitu prikazanu grofu Witteu od "Savezu 30. listopada", koji predstavljaču konstitucionalnu stranku. Ovaj saziv, koji je u obice povoljno primljen, obvezuje sada vladu, da

preduzme sve potrebite mјere za iduće izbore. — Ministar unutarnjih posala već je naročito komisarom naredio svim gubernatorima, da objave, kako će na 5. ožujka započeti izbori delegata, koji će onda glasovati za Dumu. Izbori će po svoj prilici morati da dovrše do 23. ožujka.

Kako je već poznato, četiri su izborne kurije t. j. težačka, velikog posjeda, gradjanskih izbornika i obrtnih radnika. Svaka gubernija poprečno bira od 3 do 13 zastupnika. Članovi velikog posjeda glasuju iza koga se ustanovi porez što plaćaju, a ovaj mora iznositi od 150 do 600 desetjina. Kurija gradjanskih izbornika diehi se u dva sreza: u prvi spadaju izbornici malih gradova, a u drugi izbornici velikih gradova, sredista gubernija. Vlasnici nekretnina i obrtni poduzeća, te osobe, koje plaćaju već godinu dana najamni porez imadu pravo glasa i biraju u gradjanskim kurijama. Po-slijedna kurija sastoji od radnika, sto spadaju radionicama, u kojima radi više od 50 radnika.

Ukupni broj zastupnika morao bi biti od 464, od kojih 30 pripada velikim, a ostali malim gradovima.

Vlada misli, da pri otvoru Dume uslijed kompliranog izbornog sustava ne će bit prisutno više od 350 članova.

NAŠI DOPISI

Split.

U današnje doba, kad je sloga najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji tu slogu najviše pripovijedaju i zagovaraju, proti njoj rade, mјeteći zdrave pojmove, kvarči sve, što je dobro svojom neopreznostju i svojom neiskrenosću. Svakojest čovjek mora biti odusjeven za ideju sloga, ali sami onda, kad ideja ne dolazi u sukob s pravima naroda.

Ove pokladne sezone mi smo baš to doživjeli. Oni, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi? Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

... a ne jemstvo jednako utjecajna, nješta, kao i nama i jer očituju, kao i mi težinu uvedre nepoštovanje nanešene cijeloj zemlji. — Dalje od toga oni nisu pošli, ostali su, što su i bili, t. j. protivnici svega, što je hrvatsko.

Uz sve to naši ljudi išli su ovih poklada s njima na plesove; na čas Šampanjca postajuće s njima jedna braća. Talijanci ipak ostaše uvek talijanci, nisu ni s kim ni slova hrvatski progovori. Oni su dapaće išli i dalje. Odbrili su poziv ples Čitaonice. A mi im ne dajemo kribo, kad su naši ljudi s njima u njihovu Gabinetu govorili samo talijanski; sve što se čulo hrvatski, bio je jedini uzikli: ola kume! — Inade kod nas sve, kao i u srušenoj Milanu. — Za naše ljudi dovoljno je, kad je narodnost spašena uz čašu Šampanjca. Na plesu, "Lege" naši je uvek velik broj Hrvata, pa i oni tu doprinose svoje zrnce otvara proti vlastotinu narodu. Da, proti vlastotinu narodu, jer napokon čija se djeca u Leginom skolama? Djeca jadnih naših radnika, koji nisu u stanju svoju djecu da stojim sredstvima ni na početne, a kamo li na daljnje nake.

Navedi su vam po koji primjer. — Na 10. veljače su vam bio pjes Špatoglavac. To je druživo dobro skroz hrvatsko, ali u isto doba i humanitarno, jer je bilo zgodno, kad su vatrogasci u časovima majeske našu narodne borbe spasili kuda i obitelji naših oružnih, dapaće ljudi političkih nepristaljatelja. Talijanci uza sve to onog istog dana kupe se i određuju svoj ples, da prave talijansku vatrogascinu. Ovakvi pristoli nijima su već savim u kri prešli.

Na 17. veljače bio je ples "Sokola". One iste večeri Talijanci određuju opet ples bez ikakva predmeta poziva i ustmeno se zovu pristaše i nepristaljatelji, da moraju doći na zabavu gimnastičnog društva, samo da se osuđuju prisutstvo mnogih na Sokolskom plesu.

Na 24. veljače bio je ples svih narodnih društava, ali na tom plesu nisi se člančenici mogli prijaviti na prstima. Gđe su? Eno ih i talijanskom "Gabinetu". Tu su hrvatski pristaše, tu su demokrati, a kao izliku navode, da su sve lože u klasističkoj praznici, da nema tu pravka.

I doista da naše domokrati ne stojevi više hrvatska stranka, jer demokrati po svojem programu jamče i manjinama osobite škole, škole talijanske. A to su vam oupi pusti bivši radikalni, oni pravasi, oni zastupnici, birani na programu stranke prava, tri puti članovi žemaljskog odbora, koji se tržuju za boljak naroda, da ga spase iz izbrije trulež, koji predlažu strogi nadzor nad občinama, koji bez ikakva predhodnog saslušanja svojih birača, bacaju ovima mandat u lice.

Vratili se muzikaši. Sastalo se njih pet šest,

pa kreneše, da će kroz poklade zabavljati svirkom svjet po Dalmaciji. Zgotovio je "Glas M. H." za članove Matične god. K. 3, a za članove K. 4.

Dok je ovako s jedne strane, s druge strane

"M. Jedinstvo" i oni, koji vedre i oblače na Puškoj Banki, rovar. U koliko znam, ima na toj

banci dionica, koji bi morali u prvoj sjednici

staviti pitanje, kako Banka može dozvoliti tomu

listu sve one napadaju i osvade. — Drugi put o

ovim stvarima možda više.

Neretva.

Sto razne novine raznose o našemu poglavaru, to ne begaju njeni mali broj njegovih privrženika, pa viču: to je previše, to nije istina! Gospodo, pobijti ma i jednu same činjenicu, pa ipak sad vas ilepo molimo da izjavite: je li, nije li istina, da je Grioni toliko naoraš u Imotskom, da je vlasti bila usiljena prenesti je u našgori kotar. Je li to za zaslugu, ili za kaznu? Izjavite nam je li, nije li istina, da smo do dolaska Griona, mi odvje, uživali mir, sklad i ljubav, a to je to sve rasrušio? Je li ili nije istina, da su neretvani predstavnici Grionove čestili i s njima skladali? Slika poglavara Nallina u občinskom uredu, nije li točno da nazvate hrvate i cime pronađeni?

U današnje doba, kad je sloga najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napustio bez ikakva obzira polje reda, a otvorio je put bez obzira na to da li je to u potpunosti dobro, a mnogi i srušili budućnost otvarača. Je li, nije li istina, da on činovnike, narod i svetu gradi, a više tako, da se vani i daškuju riječi?

U današnje doba, kad je slogan najviše potrebita, kad se o njoj toliko piše i govor, doživljavamo nevinosti primjer, da bas on, koji se razumeju firmom demokratizmu, napakon vratiti, ali je izrazitica odmah od obzira na njima, da su im se džepi negdje parapari i da je jugo kroz njih prolivano. — Ne smeta, barem da imat stava pripovedati, kad onako dokoni sjedna kadak uz kvaratinu sa svojim drugovima,

U četvrtak se napokon vratiti, ali je izrazitica odmah od obzira. Citalo se na njima, da su učili nadu prevarile, vidjelo se na njima, da su im se džepi negdje parapari i da je jugo kroz njih prolivano. — Ne smeta, barem da imat stava pripovedati, kad onako dokoni sjedna kadak uz kvaratinu sa svojim drugovima,

Za družbu sv. Ćirila i Metoda u Istri primili je naše Uredništvo K 3 od obitelji Perica, da počasti uspomenu pok. Iva Dragona - premiumlog u Splitu. — Prijed izkazanu K 66.50. Ukupno K 69.50. — Napred za našu Istru!

Gosp. Sime Matavulj, našug gradjanin, bit će čuvan imenom, kako dozajnimo, upravnikom kraljevske kazalište u Beogradu. Cesitamo!

Željeznicu. Ovih dana grof Goluchowski razgovarao se je sa jednom odličnom osobom o ekonomskom stanju Dalmacije i tom prigodom kazao je: U preko Bosne ili preko Like, nema već sumnje, da će Dalmacija dobiti željezničku svezu sa središtem monarhije! Bit će gaće, ali ne znamo kad.

Tiskarice i reklami za prilozci novinama. —

Ministarstvo trgovine u Beu u svrhu, da dodje u susret željičanu izraženoj od zamislihanim čimbenika, bilo je odobrilo znatno smanjenje poštarskog cijenika za izvanredne prilozne prilozne novine, a t. j. za one oglase ili štampanice, koji se prilaže novinama za račun trgovaca ili poslovni poduzeća u občini.

Učenje i razvoj. Iz Stepinčevske skladiste u Šibeniku došla dva talijanska parohija. Uz Šibenčku, učenje i razvoj, ali i učenje i razvoj.

Izvještaj. Iz Stepinčevske skladiste u Šibeniku došla dva talijanska parohija. Uz Šibenčku, učenje i razvoj, ali i učenje i razvoj.

Ukratko u luci. Od 1. do 3. do 5. primjedbi.

Učenje i razvoj. Iz Stepinčevske skladiste u Šibeniku došla dva talijanska parohija. Uz Šibenčku, učenje i razvoj, ali i učenje i razvoj.

Ukratko u luci. Iz Stepin

GOSPODARSTVO

Gojimo povrće.

(Nastavak. Vidi br. 86.)

Pregledamo li zemljistnik naših posjeda, nacićemo u njemu obilježeno više milijuna krune uknjiženog (hipotekarnoga) duga, a da bi na ovome ostalo? Gdje su nam dugovi na poštenu rječ dati, koji nisu uknjiženi? A gdje opet zlato i srebro zašlo? Svi ovi dugovi su ubiteljski, zajednički muži i zeni i prelazi u nasljedstva. Dužili smo se mi, a prije nas naši očci, jer su u vinovoj lozi tražili sve izvore blagostanja. Bilo im je za nekoliko godina dobro. Mi ih sledimo. Narav naša, koja teži uvek za napredkom, nije nam dala, da se, u obilju kad bijasmo, sjetimo našeg najvećeg neprijatelja — katanika, već nagon za napretkom i sticanjem imanja savladao je sve obzire napravama vjerovniku i činu nas je, da zaboravimo na onu zlatnu narodnu: „Dug je zao drug“. Pokupovali smo ledine, izkrili smo bregove i doline i svudje, gdje je loza mogla da uspijeva mi smo sadali. Kad je sve to učinjeno, mislili smo: sad smo sretni. Nu ovo naše veselje malo je potrajal. Ummi austrijski državnici stavili su nam za punih 12 godina težki jaram na vrat — nesretnu klausulu, koja nas je još većima osiromašila, jer su cini vini pale — a međutim poskociću je komata na naše dugove i s njima se povećala dužna glavnica.

Nu sva sve to ne zdravljamo. Priviknuti patnjama, od kada smo pod Austrijom, strpljivo i ako gorko prodjosmo te gladne godine.

Nu kad mlišasmo — sad je svršeno — naše će vinogradarstvo uzkrnuti, naši dugovi će se izplatiti, zaleti naš opet nesretna kob. Vinogradi nam propadaju — filoksera ih nemilice hara. — Za naš ostanjanje težki, kritični dani. Ono, u što se uzdasno, da će nam biti glavno vrlo naši dobrati, izmice nam, a što nam preostaje? Kako više puta rekli smo, grdnu pogresku učenismo, što smo maslinu zapustili i povadili, a još veću, što smo same u lozi i maslini tražimo jedino naše blagostanje.

Evo došlo je vrijeme, koje nas je uvjerojilo, kako smo se varali. Austrija mjesto da shvati ozbiljno naše tužno stanje, izvrgava nas i nadalje tudjor milosti svom savezniku, našemu prekomorskom susjedu Talijanu. U krizi gospodarskoj, koju prevajljemo, puno nam je moglo pomoci naše ulje sa izvozom u druge pokrajine Austrije, a osobito sada, kad smo počeli da ga racionalno pravimo, nu i ovu sreću nismo mogli da doživimo.

U novom trgovackom ugovoru između Austrije i Italije data je velika povlastica ulju, voću, pak i povrću, što će se uvažati iz Italije, tako da će cini našem ulju znatno pasti. Filoksera naprotiv redom nam uništava viograda, a za obnovu nemamo dovoljno sredstava, a i vlada ih neda kao što bi bila njezina dužnost, i tako mjesto jedne imamo deset nesreća.

Rekosmo, da su nam dugovi veliki i da ih ne cemo, ni u najbolju volju moći redovito i tačno izplaćavati.

Što nam dakle preostaje? Zdvajanje nipošto. I ako je austrijska vlada dozvolila takove polaške Italiji na uvoz ulja, koje ne možemo mi preprijeći, to ipak one, koje joj udjelića na uvoz voća i povrća možemo tako predusresti, da nam talijansko povrće neće moći praviti utakmicu, ako se mi ozbiljno počnemo baviti gojenjem istoga.

Pošto smo o voćarstvu rekli svoju, to se danas ovim pitanjem ne ćemo opterbiti, a preći ćemo radje na ono, kako bi mi mogli odoljeti Italiji u utakmici povrća i tim stvorili za se izdašno sredstvo za namirivanje svagdanjih potreba.

Rekli smo, ako hoćemo od povrća imati koristi, da moramo nastojati oko toga, kako da naše žene u gojenju istoga uputimo i tomu priućimo, jer bez toga ne može da se povrćarstvo podigne, posto čovjek-težak mora da se bori, kako da obnovi vigngrade i podigne posjećene masline. Ovomu mogu mnogo pomoći same majke, posto je prava majka ujedno i najbolja učiteljica u gospodarstvu.

Sad kad nam filoksera uništi lozu, koju smo okolo kuća u vrtovim posadili, pak i onu, što se nalazi u neposrednoj blizini grada, ne mojmo opet saditi tu amerikanku, već radje ovo zemljiste priredimo za vrt, u kojem ćemo gojiti povrće i tako posvetimo mu onu skrb i brigu, koja mu i pri-

stoji, a koja će nama biti unosna. Ovo nek vriedi i za one vrtove, koje mi pretvorimo u livade ili u mrekote za žitarice.

Ovakovih zemljista ima kod nas mnogo: bilo u okolicu gradova, bilo u varoši i selu. Nastojati nam je, da se u mjestima što su u većoj blizini gradova i varoši goji svakovrstno povrće, a u ovim, koja su od ovih podataka, neli se goje grmoljaje.

Trud oko ovog nije velik, dapace većim dijelom u mjestima, gdje ima vode i preko ljeta, ovaj posao prelazi u zabavu.

Raznovrsnost smjene nije skupo, nekad, a tako ni gnjor, jer možemo rabiti posao dobro domaći, a i unjetni.

Potežkoća bi bila u zašljavanju radi pomakanjave vode. Nu už malo dobre volje, vredna domaćina znat će i mora znati kako da ovome doskoči, bilo izdubljenjem prikladnog prostog poljskog zelenca, bilo da najblžeg vrela potrdi svoje kćeri, pa da donosi par kabala vode, da napoje siroti biljku, od koje će dobiti obilatu izplatu, pošto će im povrće odgojeno dati potrebni i za dijelo i za prehranu.

„Svoj posao ruke ne kalja“, govore naše stare majke, i te mi završujemo ovapo rieci stavljajući na scenu našim težakmajkama, da se one same povrata na gojenje potvrca i da u tome upute djecu svoju, jer će ovako naše kuće napredovati i moći odoljeti svim onim nevoljama, koje nas čekaju i koje nam svagdano u gospodarskom našem životu prieta.

Ovo će biti materijalna korist, dok moralnu ćemo dobiti tim, što ćemo naše kćeri odaleći od mnogih pogubnih društava, uzaludna gubljena vremena.

Hocemo li da učujemo naše kćeri od svih modernih hira držimo ih uvič za kupljene, a to ćemo postići, ako ih budemo pružili voće za rana vrtu i uputili ih da je uz ostale kućne radje vrtliči njihovo najljepše mjesto za zabavu, a motičica i lašunici najljepše orudje.

ZADNJE VIESTI

* U Berlinu se je velik dio kocija dao u strajkovanje. Prekojučer su tek arinali preuzeti posao. Strajk je nastao radi nekih odredaba političkih i kretanja kocija, koje se za kocijaše bile stete.

* Službene talijanske novine izjavljuju, da Italiju u pitanju Maroka želi jedino mir, ter da se vlada i talijanski narod podpuno složi i ēvrsto sjedinjen.

* Fallières je će-utio caru Viljmu na srebronen pиру carskog para i na vječanju kneza Ettela Fritza.

* Nastavljaju se prognoi kršćana i stranaca Kini. U Nišanciju bilo je težkih izgreda. Osam je misionara poubjijano.

* Na 7. ožujku doplovit će pod Cagliari američka eskadra pod zapovjedništvom admiralisa Sigbela, a bit će sastavljena od krstaša: „Brooklyn“, „Galveston“ i „Chattanooga“.

* Savezno vijeće švačarsko odobrilo je trgovacu provizorij s Austrijom do 11. ožujka.

* U Vladivostoku trgovina opet se razvija, ali još užak uprkos dolozanju mnogobrojnih trgovackih parobroda, nema sve najnuđnije robe. — Japanci nose sadu mnogo više svojih proizvoda na prodaju; prodavaju rukotvorina, kakovih prije rata nije se vidjalo. Nose i ribe osušene na dimu po ruskom načinu.

* Gabriele d'Annunzio napisao je novu dramu iz modernog života.

* U Englezkoj počinje vojna proti uživanju duhana. Dr. Macnamara prikazat će u parlamentu predlog, da se zabrani prodaja duhana djecima, koji nisu navršili 16. godinu. — U Bristolu 600 djelova, sve od 16-19 godina, odlučio je, da neće dopuniti, da im udaraju mladiči što puše i da ih ne će podnijeti poljubiti.

* Becka „Zeit“javlja, da će generalni stab pod ravnateljem svog poglavice generala Hevra poduzeti ove godine svoje načinu putovanje u Hevru i u zaposjednute zemlje. Putovanje će započeti oko polovice svibnja i trajat će 3 sedmice.

* Balfour je bio izabran pri dječionicnom izboru za zastupnika u Londonu. Dobio je 15,474 glasova, a njegov protukandidat Gibson Bowles dobio ih je 4134. Balfour je to silno uzbuđio, tako da je morao leći u postelju.

* U Parizu na zadnji dan poklada preko graje i cike u velikom Boulevardu uvađeno je o kojoj 1000 osoba.

* Uslijed nasilja počinjenih u Nizinskom petlji raspusta jedne skupštine uvađeno je nekoliko sejajaka iz občine Lackiće, jer da su sudjelovali u

izgradima. Odjel vojske, koji je pratio uvađenike bio je napadnut od množtva seljaka. Vojnici upotrebljili bodove (bajunete), a kad nisu tim uspjeli, počeoše paliti i ubije šest osoba, a ranise ih do petdeset.

* Pošto na 10. ožujka pada objetnica smrti Mazzini-a, grupa republikanaca odlučila je, da jedan nje zastupni u Komori progovori i da napomegne djelovanje velikog talijana.

* Na 1. o. nj. na objetnicu bitke kod Adue povjereno omilj, koji su se nakon te bitke povratili u domovinu, položit će vjenac na spomenik palim vojnicima kod Dogali.

* U Santiagu u Čile izgorjelo je kazalište Sv. Martina. Do sad se izpod ruševina izvuklo dva desetljeća jehina. Ranjenih ima do stotine, izmedju kojih četrnaest dječaka.

* U Charleroi i Lüttichu u Belgiji provavala je voda u stanove usled silnih kiša i povodnja, te nanešla velike štete. U Chatteletu se utopilo petoro djece ribarskih obitelji.

* U Požunu strajkaju 1500 radnika tvornice emalirane robe. Štrajk su napravili po niznim demonstracijama. Policija nije ih zapričila.

* U carskom je dvoru u Pekingu bukvala revolucija. Uvlačena je ćesta carska obitelj. Vojjska hita u Peking, da ih oslobođi.

* U parlamentarnim kragovima govori se, da će usled izbornih reforma u Austriji biti nužna i reforma zakona o delegacijama, jer da delegati nisu izabrani od ciele Komore, već od zastupnika pojedinih pokrajina. Pošto će po izboru reformi ponarasti broj mandata opredjeljenim pojedinoj pokrajini, bit će od potrebe modificirati dotične odredbe u zakonu o delegacijama.

Širite „Hrvatsku Rieč“

Zadar, 3. Zemaljski odbor imenovan je svojim tajniškom sudicom Dru Rokom Stojanom, inžinjorom Machieda, do sada na namjestništvo. Imenovanje računara bilo je za sada odgodjeno.

Beč, 3. Danas će bit dovršeni pregovori o trgovackom ugovoru sa Srbijom.

Budimpešta, 3. Banffy upravio je svom izbornicima pismo, u kojem razlaže o mogućnosti rješenja krize u Ugarskoj.

Petrograd, 3. Pod predsjedanjem cara u carskome vjeću razpravljava je osnova o preustrojstvu državnog vjeća i novome uređenju državne Dume. Zaključci te sjednice bit će doskora objelodanjeni.

Pariz, 3. U mnogim francuzkim departementima seoski su stanovnici barikadirali svoje crkve poput tvrdjava, da tako spreče predvodi inventara.

Beč, 3. Predsjednikom Braziliske republike izabran je Don Alfonso Penna.

Vlastnik, izdav. i odgovorni urednik: D. VINKO SMOLCIĆ. Tiskarnica Ivan Slaglmatz — Šibenik.

JAVNE ZAHVALE

Prigodom težke nesreće, koja me je zadesila smrću moje mile i nikad neoplaćane supruge

STELE

od velike utjeha mom oadjelom srcu bijaše sačešće prijatelja i znamaca, te plemeniti stanovnici milog mi grada Skradina, kojim svima ovim putem izričem moju najveću hvalnost.

Osobita pak hvala Veleuč. Gosp. Dru Vranicama, koji je bratskom utjeljivošću moju milu pokojnicu sve do zadnjeg časa pazio i nastojao, ne bi li je kruhot smrti oteo. Hvala takodjer Presjet, mitronosnom Opatu Dru Petru Kragiću, koji je milu mi pokojnicu pohodao i kršćanskim utjehama krijeo, kao što i M. P. O. fr. Boni Bolani, koji joj je pružio zadnje utjeće naše svete vjere i do zadnjeg je počivališta sproveo. Hvala takodjer svoj gospodi glavarima C. K. Ureda i njihovim činovnicima, kao i onim pokrajinskim, te Ugl. Občinskom Upraviteljstvu, te svima milim Skradinjanima, koji budu kako doprieneše, da sprovd što dostojniji izpane.

Još jednom od srca svima hvala! Dok budem u životu, moja harnost naprama Vama biti će u mom srcu neizbrisiva.

Šibenik, 2. ožujka 1906.

BARTUL KOSAR
c. k. oruž. stražmeštar.

Svima onima, koji su na kojimudrago način počastili uspomenu naše mile i nezaboravne

ANTICE

harno zahvaljuje

Šibenik, 2. ožujka 1906.

Obitelj Nade Matačića.

Br 1635.

Natječajni oglas.

Uslije odluke občinskog Upraviteljstva u sjednici 28. veljače 1906., otvara se natječaj na četiri mjeseca redara kod ove Občine. — Plaća je svakomu od K 720 i paušal za dijela od K 160 na godinu, što će primati u poplatnim mjesечnim obrocima.

Od redara se iziskuje:

1. nepriskor život i dostatna summa i tjelesna sposobnost;
2. doba od 24 godine najmanje, a u obće ne više od 40 godina i
3. podpuno poznavanje hrvatskoga jezika.

Natječaj prikazati će molbe občinskom Upraviteljstvu do 31. Ožujka 1906.

OD OBČINSKOG UPRAVITELJSTVA

Šibenik, 31. Ožujka 1906.

Za Načelnika Dr. KRSTELJ.

Prisjednik A. Matačić.

Na prodaju jedna štrealka

sa svim potrebitim nuzdijedicama uz povoljniju cenu kod

PETRA MARENZI, kovača — Šibenik.

TKO TREBA, može dobiti američke loze i to „Murveder i Solomis“ po 40 para svakoj 100 komada, kod

Marka Brkića

ŠIBENIK — Varoš.

— Sviaki trgovac, koji ne oglašuje svoju robu, ustupa mjesto svojim takmacima, koji oglasuju.

Moj sin Ivan Gješković pošao je u Ameriku ima već četrnaest godina. Ima tri godine da od njeg pisma ne primam, pa ne znam da li je živ ili mrtav Molim da to sve tamo nastanjene naše ljude, ako što o njemu znaju, da me obaviste.

SIBENIK, (Dalmacija)

Frana ud. Gješković rod. Vidoš

Zlatarija Antuna Vučića

Šibenik (Glavna ulica)

Izbor svakovrsnih zlatnih i srebrnih predmeta, kao i dragocjenih kamena. — Kupuje staro zlato i srebro uz najvišu cenu. — Veliki izbor lepih galantarija pravog kinežkog srebra.

Skladište svih vrsti stakala za uzdržanje i poboljšanje vida, finih dalekozora, toplojmaja, tla-komjera itd. — Primaju se i popravci na najumjerljive cene.

Ja ne poznam
boljeg i uspešnijeg medicinskog
sapuna do davno prokušanog
**BERGMANNOVA LIER-MLJEĆNOG
SAPUNA**
(LILIENMILCHSEIFE)
od Bergmanna i dr., Tetschen na L.
kojim se njeguje koža, kojim
se osobito uklanaju s nje lječne
piegice i s kojega lice dobiva
nježnu boju.

Predplatno komad 80 para
u Drogariji Vinka Vučića - Šibenik.

LOZE
dalmatinske, navrнутe na američanskoj podlozi, pripravljaju za jesen g. 1906. za okuženo područje
PEČENKO I DRUG
Komen - Primorsko.
Ciene su:
Narvci na rupestrini monticola 1000 km. K 120
" aramon > rupestrini b.l. " " 140
" riparia > rupestrini " " 140
Naručbe primaju se do 31. siječja g. 1906. - Sa naručom zahvatje se 20 % kapare.
Tko želi baš svoju lozu, može poslati poštom mlađike srednje debeljine.

Štovanom občinstvu preporučujem upotrebljavanje MAGAZINOVE SMREKOVAČE, koja okrjepljuje želudac, razgrijava živce, zaustavlja proljev i lieči od groznice, tifusa, hunjavice i t. d.

Samo čista, odlikovana „Smrekovača“ dobiva se kod distleura

RISTA P. MAGAZINA
Šibenik (Dalmacija).

VAŽNO ZA DJECU!

Jedan od najboljih načina, da se **dječa sačuvaju zdrava**, da im se **poboljša krv i ojačaju pluća** jest davati im više puta na dan medu, ili sama, ili s kruhom i s mlijekom. — Preporuča se i starijima proti nazebam.

Cista naravskog meda po 80 nov. klg. može se dobit samo kod

Vladimira Kuljeća.

Pozor!

Stiglo je novo

MAUTHNEROVO SJEMENJE

već poznato od mnogo godina radi svoje vrstnoće.

Pravo Mauthnerovo sjemenje mora na svakom paketu imati ime: Mauthner.

Prodaje jedino **GIGLIOL RAGANZINI** — ŠIBENIK, Glavna ulica

Preporuča suviše p. n. občinstvu svoj dučan

gvozdjarije, kuhinjskih i porculanskih predmeta, staklarije i t. d.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

PODRUŽNICA ŠIBENIK

—(Centrala u Dubrovniku i Podružnica u Zadru)—

obavlja sljedeće poslove:

Prima novac u svrhu ukupljivanja na uložnice i blagajničke dozvaničnice, te uz potvrde na tokući ili na ček račun.

Pronimaju vrednosne papire i ine vrednote a pohranu. Pronimaju u svrhu naputice i čekove za našu državu i za inostranstvo.

Daje predužnjike na vrednosne papire, zlatni i srebreni novac i robu.

Kupuje i prodaje vrednosne papire i vrednote, narčito sve vrsti državnih i privatnih srećaka, državnih zadužnica, željezničkih i industrijalnih papira, zaštitnica prioritetskih obveznika, inostranskog novca u papiru, deviza, zlatnog i srebrenog novca naše zemlje i inostranstva.

Unovčuje izvučene srećke, zadužnice i dozvile kupone, te nabavlja nove kućanske arke. Provadja osiguranje proti tečajnom gubitku izričanih srećaka i zadužnica.

Otvavlja vinkulacija i devinkulacija svih vrsti vrednosnih papira, polazi vojničko-ženitbene i sve druge jačine u vrednosnim papirima, te provadja konverzije.

Izvršuje izplate na svim mjestima naše i drugih država, te izdaje kreditna pisma.

Eskomptira mijenjice, naputice i fapone vrednosnih papira. — Prodaje promese za svu vratnju. — Obavlja besplatno reviziju svih srećaka naše države i drugih u njoj dozvoljenih. — Osim toga obavlja se i sve ostale transakcije, koje zasjecaju u bankovnu struku, uz najpovoljnije uvjete. Sve potanje obavesti daje rado usmeno i pismeno.

Hrvatska Vjeresijska Banka (Podružnica Šibenik).

JEDINA HRVATSKA TVORNICA VOŠTARNIH SVEĆA U ŠIBENIKU

Svoj k svome! — POZOR! — Svoj k svome!

Častim se javiti p. n. občinstvu, poštovanom svećenstvu, crkvama, bratovštinskim, da sam otvorio u ovom gradu

TVORNICU VOŠTARNIH SVIEĆA.

Kod mene dobit se mogu izvrstne, a već od mnogih priznate u svim veličinama **svieće od pravog pečelinjeg voska**, kao i finog crvenog tamjana.

Skaka i najmanja naručba p. n. mušterija prima se najspretnije, te se obvezujem obaviti njihove naloge u što kraćem roku, obvezom najpovoljnije izradbe i uz najpovoljnije uvjete.

S velepoštovanjem

VLADIMIR KULIĆ
Šibenik (Dalmacija) Glavna ulica.

JEDINA HRVATSKA TVORNICA VOŠTARNIH SVEĆA U ŠIBENIKU.

JEDINA HRVATSKA TVORNICA VOŠTARNIH SVEĆA U ŠIBENIKU.

Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia.

DIONIČKA GLAVNICA K 8000.000.

Sjedište u TRSTU.

Radnja u ŠIBENIKU.

PRIMISSIMA

CALCIUM CARBID

KOD KUPNJE 100 KILOGRAMA STOJI Kr. 25 franko Šibenik

netto težina (ne brutto za netto)

Novac se šalje unaprijed ili uz pouzeće — Za velike količine popust uz pogodbu.

PREDSTAVNIK I SKLADIŠTA
FRUSTO INCHIESTRI — ŠIBENIK.

PROTI SLABOĆI DJECE I ODRASLIH proti plućnim bolestim, žlezdam, škrofolozi itd.

Prirodno bakalarovo ulje

CLARKSON BR. S

zgotovljeno u Newfoundland-u

Ovo bakalarovo ulje, koje propisuju prvi medicinski auktoriteti, mora se svim do sada poznatim vrstim predpostaviti; te i radi luke probave u ugodnog ukusa veoma je preporučeno u svim onim slučajevima, u kojim liječnik želi postići okrjepljuće delovanje cijelog organizma, kao i površenje tjelesne težine, poboljšanje sokova i čišćenje krvi.

Čuvat se treba od naličnosti. —

Zahtjevati se mora naročito CLARKSON BR. S ULJE OD BAKALARU.

— Cijena za svaku flašu Kr. 2. —

— Sandučić od 6 flaša Kr. 10. —

Glavno skladište za Dalmaciju, Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu: C. RUGGERI, Ljekarna k sv. Ani od Padue ŠIBENIK.